

Bo Jonsson, östgöta lagman och fogde i Stockholm, gör – med fastar och enligt landets lag – ett skifte med riddaren herr Karl Ulfsson, lagman i Uppland. Till denne ger han i Trögds hundare och Veckholms socken 18 öresland och 1 örtug i Amnö, allt han äger i Karlsmark, 8 örtugar i Ekholmen, 20 öresland i Flasta och alla landbogar som ligger därunder, 2 öresland ”i Knarrastom” och 1/2 markland i Hällsta; i Bond-Arnö socken 3 markland och 8 örtugland i Væppeby, 1 markland i Utö, en holme som heter Ängsholmen och allt han har fått av Eskil Eskilsson på Arnön; i Boglösa socken 9 öresland i Hemsta samt 3 markland och 6 1/2 öresland i Gåde; i Vallby socken 1 markland i Nederby samt i (Åsunda härad och) Tillinge socken 6 öresland i Järstena och Hästäng. I utbyte får Bo Jonsson av herr Karl i Östergötland i Aska härad och Motala socken allt denne där äger, nämligen en gård om 3 1/2 attung i Hårstorp, 1/2 attung, 3 kvarnhus i Motala ström och alla dennes tomter i Motala by, torpet Holm, 1/3 attung och ål- och laxfiske samt notdragning i Vräknebo (senare under Charlottenborg) och torpet Staffanstorp; i Nykyrka (nu Västra Ny) socken Rustningevik, torpen Rustninge, Kulla, Medevi, Baggeby, Sunnankärr, Kalvsjö, Åsen, Lid, Basteberg, Djurkälla, Illersjö, halva torpet Hals, Vara (senare under Bispotala), och Ubbelsby. Vidare får Bo Jonsson i Göstrings härad 6 attungar i Sörby (nu i Mjölby stad), 5 1/2 attungar i Lundby och i Mjölby ett kvarnhus med tillhörande tomter. Vidare i Södermanland, i (Selebo härad och) (Ytter-)Enhörna socken 12 öresland i Lövsta, 1 öresland i Nora och 1/2 öresland i Finkarby (nu under Näsby i Taxinge socken); (i Överenhörna socken) 9 öresland i Gransta; (i Aspö socken) 9 öresland i Säby; i Taxinge socken 14 öre, 1 örtug och ett kvarnhus i Näsby, 1/2 örtug i Hälleby och 2 örtugar i Kvartinge (nu i Kärnbo socken); (i Öknebo härad och) Turinge socken 4 1/2 örtug i ”Elleby” och 10 örtugland i Värsta. Slutligen får han i Östergötland i Lösings härad (och Styrestads socken) 1 attung i Dömostad på Vikbolandet. Bo Jonsson ger berörda häradshövdingar fullmakt att ge herr Karl fasta på nämnda gods.

Utfärdaren beseglar tillsammans med herrarna Bengt Filipsson, Arvid Gustavsson och Nils Kettilsson.

Orig. på perg. (30,0 x 22,0, uppveck 1,9 cm; 30 rader), Gyllenstiernska familjarkivet, Krapperups arkiv, Krapperups slott.
Förtecknat: HSH 17 (1832), bil. nr 4.

Om Bo Jonsson som stockholmsfogde se B. Fritz, Hus, land och län 2 (1973, nytryck 1992), s. 19.

Om Ekholmen se A.-C. Mattisson, Medeltida nordiska borg- och sätesgårdsnamn på *-holm* (1986), s. 88 ff. Om den senare försvunna orten ”Knarrastom” se G. Linde, Studier över de svenska sta-namnen (1951), s. 33 f.

Mjölby uppges i brevet ligga i Göstrings härad (så även i brev 1386 9/8, RPB nr 2255), men i den avskrift av bytesbrevet som finns i 1413 års vidimation av motbrevet (se nedan) har Göstring ändrats till Vifolka, där Mjölby uppges ligga även i brev 1382 4/3 (RPprH nr 57), 1393 2/8 (RPB nr 2684) och 1400 4/4 (RPB nr 3084).

Vräknebo och Staffanstorp uppges i detta brev, liksom i motbrevet, ligga i Motala socken, medan Basteberg, Djurkälla, Illersjö, Hals och Vara sägs ligga i Nykyrka socken. I andra medeltidshandlingar och i de äldsta jordeböckerna förs orterna till Vinnerstads resp. Motala socken (se t. ex. nedan anförda brev från 1383, vari orterna omtalas med denna sockentillhörighet; för Vräknebo, som saknas där, se hs C 4, fol. 9r, Sv. Riksarkivet).

Om säterierna Bispotala och Charlottenborg se J. A. Almquist, Frälsegodsen i Sverige under storhetstiden III:2 (1947), s. 669 och 1098.

Se S. Engström, Bo Jonsson I (1935), särsk. s. 57 not 34, s. 133 med not 148, s. 139 med not 166 samt s. 149 med not 197 och 199; utöver där anförda brev se 1370 4/5 (DS nr 8110), 1371 30/6 (DS X, nr 65), 1383 3/3 (A. Nordén, Norrköpings medeltid, 1918, s. 60 f.) och 1453 7/6 (orig. på perg., Sv. Riksarkivet).

Se motbrev från samma dag under närmast följande nr 7832.

Alla the mæn thetta bref høra ælla see helsar Boo Jonsson øsgøta laghman · oc foghate i Stocholm æwerdelika medh warom Herra · Kennes iak medh thesso mino brefue oppenbarlika · at jak medh ærlikom riddaræ · herra Karle Vlfson marskalke i Swerike · oc laghmanne i Vplandom · gør eet fult · oc laghlikit iorda skipte · medh fastom · oc allom landz laghum · vppa thessa matto · Først later iak them sama herra Karle j · Thrøgbohundare i Wekoll sokn attertan ørisland iord oc ena ørtugh i Ampnø · oc alt thet iak ægher · i Karlsmark · oc atta ørtugher jnnan Ekholm · ther næst tiwghu ørisland iord i Flatza i sama sokn · oc alla the landboo ther vnder liggia · oc i Knarrastom tw ørisland · i Hellistom eet halft markland^a · ther næst i Bonda Arnø i Wappy thry markland oc atta ørtugher oc eet markland i Wtø · een holmæ som heter Engisholm · oc alt thet iak fik af Eskil Eskilsson i sama ønne · ther næst i Bughløsa sokn jnnan Hæmistom · nyo ørisland · i Gudhø thry markland oc halfft siwndæ

ørisland · ther næst i Walby sokn i Nidherby · eet markland, ther næst j Thyllinge sokn · i Herrasten · oc i Hestenge siex ørisland iord · *medh* hwilkom allom thessom fornempdom godzum · iak later hanom alla tillaghur · swa som hwss · iord · aker · eng · skogha, fiskewatn · qwerna · oc^b qwernastadha innan gardz · oc vtan nær oc fierren · engom tillaghum vndantaknom · oc *medh* them øyom som vnder thessen godz liggia · oc allom androm tillaghum nempdom · oc onempdom · Ffore hwilken fornempda godz then sami herra Karll · later mik ater i rætto skipte først jnnan Østergötland jnnan Askahæreth · alt thet han ægher jnnan Motala sokn · først een gard Harokxthorp · som ligger fore half fierda attung iord · j Motalom een halff attung · thry qwernhwss · i Motala aa · alla the thompta · oc thomptakarlä¹ · som han ther i bynom ægher · ther næst eet thorp som heter Holm · oc Wreknabro een tridhiungx attung · oc all alafiske · oc laxafiske oc notadrætte som han ther ægher · eet thorp som kallas Staffansthorp · Framledhis alt thet som han ægher i Nyakirkio sokn, først eet thorp · som heter Risminge · Rismingawik *medh* allom tillaghum · ther næst eet thorp Kullæ · eet thorp Midhianwidh · eet thorp Baggabygd · eet thorp Sunnanker · eet thorp Kalfsio, eet thorp Aass, eet thorp Liidh · et thorp · Bastuwobergh · et thorp Dyrakælde, et thorp ^cIldesio, et halft thorp Hals^c · et thorp Waru, et thorp Oblidzbygd · ther næst i Gilstrinxhæret^d j Sørby · siex attunga iord · i Lundby halff sietta attung · i Møllaby et qwernhwss · oc alla the thompta oc thomptakarla som ther vnder liggia · Framledhis i Sudhermanna lande først i Lösstum j Enhørne sokn · tolf ørisland iord · i Norum een øre · i Finkarlaby een halff øre · ther næst j Grandastom nyo ørisland · j Sæby nyo ørisland · ther næst j Thaxunga sokn i Nesby fiwghertan øra · oc eena ørtugh oc eet qwernhwss sama stadz · j Helleby · een halff ørtugh j Qwattunge twa ørtogher ther næst j Thurunga sokn j Elleby² halff fempte ørtugh · oc j Wædhrestom tyo ørtugland iord · Ther næst j Østergötland^e j Lösningahæreth j Dømostadha een attung iord · som ligger mellom wikæ · hwillic all thessen fornempda godz herra Karl hafuer mik oc minom arfw m vpladet *medh* sama forordom · oc allom tillaghum · fastom · oc landzlaghum · som jak hanom · oc hanss arfw min godz vpladet hafuer · Jtem gifuer iak fulla maght · allom hæretzhøfdingomen · som thessen fornempda godz liggia³ at vppaføra oc tileghna them sama herra Karle · oc hanss arfw all thenna fornempda godz · *medh* fastom oc fullom landzlaghum · til æwerdelika^f ægho · / til thes at thetta skipte blifuer thes ⁴fastaren oc stadhugharen⁴ · tha henger iak mit jnsigle fore thetta breff · Oc til thes mere witisbyrd oc stadhfestilse · bedhis iak ærlika manna jnsigle · swa som · herra Bændictz Philippossons, Arwidz Gøzstafsons · oc Niclissa Kætillssons · hwilke som widher thetta skipte waro · Datum anno Domini M^o ccc^o lx nono · vicesima die Natalis Domini.

På baksidan, med medeltida hand: Vm Ampnø

Thetta breff ludhis [...] iordha skipte millan herra Karl Vlffson oc Bo Ioonson [...]

Sigillen bortfallna från de i brevet kvarsittande remsorna.

^a Första a skrivet ovanför raden ms. ^b Härefter överflödigt qwerna oc ms. ^{c-c} I motbrevet (DS nr 7832) är torpen nämnda i omvänd ordning. ^d Jfr motbrevets Wifolkaheret på rasur (se ovan). ^e Øster götland utan avstävningstecken vid radskifte ms. ^f æwerde lika utan avstävningstecken vid radskifte ms.

¹ Saknas i Söderwall med suppl.; troligen avses arrendatorer. ² Orten är i dag försvunnen men omnämns även i brev 1381 22/6 (vid. 1414 12/3 i DRA) och 1384 21/5 (orig. i Uppsala univ.bibl.). ³ För väntat verb sammansatt med preposition, t.ex. til liggia eller liggia under. ⁴⁻⁴ Om komparativformer av denna typ se A. Noreen, *Altschwedische Grammatik* (1904), § 463.3.